

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२५

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- औद्योगिक समाजशास्त्र (BAS23-403)

NEP
Batch – 2023-24

दिनांक: ०५/०५/२०२५

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन)

(४०)

१. औद्योगिक समाजशास्त्र म्हणजे काय? औद्योगिक समाजशास्त्राचा अभ्यासविषय थोडक्यात स्पष्ट करा.
२. संघटन म्हणजे काय? संघटनेचे कोणतेही दोन सिद्धांत लिहा.
३. सामाजिक विमा योजना सविस्तर स्पष्ट करा.
४. कामगार संघटनांच्या कार्याची यादी करून सर्व सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. कामगारांच्या भूमिकेच्या भौतिक परिस्थितीमुळे निर्माण होणारे ताण सविस्तर स्पष्ट करा.
२. रेखांकित संघटनेचे संमिश्र प्रकार सविस्तर स्पष्ट करा.
३. औद्योगिक समाजशास्त्राच्या अभ्यासाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
४. आधुनिक समाजातील सामाजिक सुरक्षितता योजनेच्या आवश्यकतेची चर्चा करा.
५. औद्योगिक कलहाचे परिणाम सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. सामूहिक करार
२. आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटना
३. स्वातंत्र्यविषयक विफलेतून निर्माण होणारे ताण
४. औद्योगिक व्यवस्थापनातील स्तर

Translation in English

Sub: Industrial Sociology (BAS23-403)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. What do you mean by industrial sociology? Briefly explain the study area of industrial sociology.
2. What do you mean by organization. Explain in brief any two theories of organization.
3. Describe in detail Social Insurance Scheme.
4. Enlist different functions of trade unions & explain in brief each one of them.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Illustrate strains arising primarily from the physical condition of workers role.
2. Explain in brief complex forms of line organization.
3. Describe importance of study of industrial sociology.
4. Discuss the need of social security scheme in modern society.
5. Discuss in detail the effects of industrial conflict.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (30)

1. Collective bargaining
 2. International Labour organization
 3. Strains arising from the frustrated desire of independence
 4. Industrial Management hierarchy
-